

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista Velikovec, K.

Rokopisi naj se strani lista napišejo naj bo pra

Rokopisi se ne Dopisom je treba priložiti poštno zi

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

Licejska knjižnica

5814

Ljubljana

MIR

Glasiilo koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20—
» pol leta » 11—
» četrt » » 6—
» 1 mesec » 2—
za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 50 v, med besedilom po 1 K za 1 cm² vsakokrat, minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 80 v, za parte, zahvale in izjave po 1 K za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 30 v za besedo; debelo tiskano 60 v vsakokrat; minimum 5 K.

Za izvestilo pri upravnštvu 3 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znakmo.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »MIR«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 16. septembra 1920.

Št. 54

Dr. Val. Rožič:

Zakaj ljubimo Koroško?

Slovenija Koroška je lepa, fletna, luštna deželica. Tu v tej zali Podjuni in v zavbernem Rožu prebivajo lepi fantje in še gorša dekleta. Kamor se obrneš, koder pogleda Tvoje radovedno oko, povsod se Ti prijazen svet odpre. Podaj se v divno gorsko Jezero, pojdi v globoko Belo, povsod lepi in bogati kraji. Obišči prijazne Kropivce, ali zavedne Selane, oddaljene Obirčane ali samotne Korčane, povsod se čutiš domačega.

Vsak kraj zase je mala koroška republika: Jezero, Korte, Sele, Slovenji Plajberk, vsak Ti nudi gostoljubno roko nasproti in Ti veli: dobrodošel pod domačo streho slovansko.

In pojdi v Zgornji ali Spodnji Rož, na Osojnice — v Hodiše, Bilčoves ali Kotmara ves, na Žihpolje ali Radiše, vsepovsod ljubi, prijazni Slovenci, ki Ti s celo dušo prožijo svojo žuljavo roko v prisrčen pozdrav. In Ti prijazna, nebeško lepa Podjuna! Kdo se ne veseli starega ljubkega mesta Velikovec in vabljivega Pliberka!

In Ti sveto mesto — Božji grob, koliko žalostnih in potrtih je našlo že tu utehe in tolažbe. In Sveti Križ nad šumečo, penočo se Dravo, kjer prebiva sedaj vzvišena naša begunka in zaščitnica — sveta višarska mati božja. Koliko se jih je že poteklo k znamenju Sv. Križa in našlo zdravja, dušnega miru in srečo sebi in svoji družini.

Da, koroška Slovenija je lepa, krasna dežela. In ta bajna, pravljica jezera, v katerih bivajo naše vile rojenice, zalik-žene. Kako otroško vabljivo Te vabi Marija na Otoku Vrbskega jezera, kako zaupljivo Te vleče k sebi Marija Zmagovalka v Vetrinjski cerkvi, kjer zapuščena kraljuje v slovenskem oltarju. In Marija v St. Janžu, ki je videla pred več kot 400 leti krvoločne Turke, ki so ji presekali obraz, ali Te ona ne kliče s svojim nebeškim pogledom k sebi? Da! In Mati Božja v Trnju, v Podgorju, v Žrelcu in v Dolini in na Zili! Ali Te ne vabi povsod kraljica neba in zemlje, kraljica mučnikov in zatiranih!

In Blaško, Klopinsko in Hodiška jezera — ali ni to, vsak kraj — raj zase!

Da! —

In Ti v nebo kipeči, štrleči gorski velikani, ali nas ne pozdravljajo vsak dan kot višji varuhi. Ti široki hram Dobrač, Ti mogočna Kepa, Ti ponosni Obir, Ti pravljica Peca, ki skrivaš v svojem osreju kralja Matjaža, ali niso ti orjaki naši, slovenski? Da! Ti so že videli tisočletno trpljenje in usodo naših dedov in bodo gledali bodočnost naših potomcev tako, kakoršno jim bomo zapustili. — In nazadnje Ti ljuba naša Gospa-Sveta s svojo nemo, otožno, tiho okolico — Gosposvetskimi poljem! Tudi na Tebe misli vsak dan naša duša in ob spominu na Tebe nam je rosno naše oko in težko srce.

In šumeče vode in bistri studenci, deroča Drava, hitra Glina in nemirna Krka, gorska Meža in nagla, brza Bistrica, krotka Labudnica in ljubka Lipica, aj, tudi ve vse ste naše — slovenske reke, drage nam tovarišice.

In Ti slovenska narodna koroška pesem! Ni je lepše! Tvoja milina, Tvoja melodija, Tvoja otožnost in sanjavost, kje dobiš lepše razvedrilo kot v Tebi! — Da, koroška dežela je en sam „Visoki raj“, ustvarjen in namenjen le Vam, nam koroškim Slovincem, je dežela Indija-Koromandija, kjer hajda (pšenica) dvakrat na leto rodi. — In te naše drage, trate, poljane, doline in ravnine, naše gore, hribe in doline, ali je še kaj lepšega pod božjim, svetlim solncem? Ne, ničesar! In ta naša, ljuba domača slovenska govornica!

Korošci! Ne sramujte se svoje mile materine besede. Nemci jo samo zato zaničujejo in v nič devajo, da bi jo Vam pristudili. Toda vedite: Koroška slovenščina je lep jezik, ima najstarejše in najlepše slovenske besede in korenike! V Tvojem jeziku so Tvoji predniki — koroški kmetje na Krnskem gradu slovesno inštalirali svoje narodne, slovenske vladarje — kmetske vojvode. Tvoj jezik ima častljivo starost, je spoštovan in od učenjakov visoko cenjen. Veliko učenih mož je prišlo v Slovenjo Koroško samo radi lepega slovenskega narečja, ki se govori v Podjuni, Rožu in Zili. — Zato, dragi Korošci,

varujte lepi, dragoceni biser, kristal, ki Vam ga je božja roka podarila. Varujte ga, branite ga, da Vam ga ne ugrabijo požrešni volkovi-Nemci, ki hodijo sedaj v ponižni ovčji obleki krog Vas ter iščejo, kako bi Vas požrli. — Mi pa ljubimo Koroško iz vse duše, zato pa Vi, dragi koroški rojaki in rojakinje, bodite čuječi, odločni in zviti kot lisica, da boste pregnali iz cone A nemškega ježa, ki se hoče udobno ugnezditi na Vašem prelepem domu. Ne! To se ne sme zgoditi! Vi vsi, fantje in dekleta, možje in žene, poskrbite, da bi na dan plebiscita Vaša hiša, Vaša vrla družina storila svojo dolžnost ter vsak šel volit „Jugoslavijo“, katero ljubimo, ker je: „Lepa naša domovina“. Živela lepa koroška Jugoslavija!

Judje preplavljajo nemško Koroško.

Tega ne trdimo mi, ampak „Oberkärntner Volkszeitung“. Nam je čisto vse eno, kdo da kupi nemško Koroško in sploh celo Avstrijo, zato, ker bolj nepoštenih sosedov tako ne moremo imeti.

Vsak vlak, ki pride iz severa, prinese nemški Koroški in con B nove dobrrote v podobi galiških judov. Po vsem svetu odklanjajo to golazen iz Galicije, samo avstrijskim Nemcem je dobrodošla in vlada jo podpira, kakor more in zna. Ti židje pokupujejo, kar jim pride pod roko: tovarne, skladišča, najrajši pa kmetska posestva, katera potem z goljufijo in nasiljem razširjajo v veleposestva, na katerih dela prejšnji gospodar tlako pritepenecem. To je tista koroško-nemška Heimattreue, s katero se nam hočejo prihliniti. Samoumevno je, da bi v tem slučaju, ako bi pripadla cona A k Nemški Avstriji, se razlezla gališka kobilica po naših rodovitnih poljih in za nekaj let pokupile toliko, da bi domačinu ne bilo več obstajati.

Pa se nič ni čuditi. Avstrijo vlada sedaj krivonosni narod. Ta pa kmeta čisto gotovo ne ljubi in slovenskega še najmanjše. Čim bi pripadla naša cona Nemški Avstriji, bi dunajska in celovška vlada z vsem vplivom podpirala priseljevanje galiških pijavk na našem ozemlju in naš kmet bi padel za 600 let nazaj.

Podlistek.

Kompoljski:

S poti.

Bilo je koncem februarja l. 1915. Takrat sem se vozil iz Ljubljane proti Mariboru. Po petmesečni vojaški ječi, kjer me je učila avstrijska uprava patriotizma, se mi je zahotelo doma in družine. Ker nisem mogel dobiti dovoljenja vojaške oblasti, hrepenenje pa je rastle od dne do dne, mi je prijatelj posodil svojo civilno obleko in popihal sem jo kar lepo kontrabant.

Vlak je bil nabito poln pisanega občinstva. Saj je bilo še-le prvo leto, še-le začetek dolge vojne, komaj prvi „štacijon“ našega križevega pota. Stisnil sem se nekam v kotiček in se nisem brigal ne za obraze, ne za besede svojih sopotnikov. Moje misli so hitele po bliskovo k ženi in otročičem tja na jezikovno mejo, kjer je bilo življenje še v mirnem času težko in skoraj neznosno. Kaj še le med vojsko!

V Zidanem mostu so vstopili potniki, ki so prišli iz smeri od Zagreba. V naš voz je vstopil med drugimi nenavadno visok in širokopleč mož kakih petinpetdesetih let. Že njegova orjaška postava je vzbujala pozornost vseh sopotnikov, še bolj pa njegova obleka. Visoki škornji, pisan te- lovnik in kratek kožušček na njegovih plečih so pričali, da možakar ni Hrvat, četudi ga je izdajala govorica za Hrvata. Že deloma plešasto glavo mu je pokrivala velika kosmata kučma, izpod katere so se vsipali redki, dolgi, sivi lasje. Gladko

obriti obraz z osivelimi zalisci je razodeval mirno dobrodušnost in obenem nekako zadrego, ki jo je opazati pri ljudeh, ki niso vajeni dolgega potovanja, pa vendar potujejo.

Možakar je sedel slučajno nasproti meni, snel kučmo z glave ter si obrisal z velikim modrim robcem potno čelo rekoč s srbskohrvaškim naglasom: „Hvala Bogu!“

Vlak se je začel premikati in jo je zavil proti Celju. Med sopotniki se izprva ni mogla prav razviti govorica. Vse je opazovalo z zanimanjem nenavadnega možakarja nasproti meni in ga motrilo od nog do glave, ko je popravljal svojo prtljago, zavito v raševinasto platno.

„Molim vas, ta vlak ide proti Gradcu?“ me je vprašal nenavaden mož.

„Da, proti Gradcu in Beču“, mu je odgovorilo par boljše opravljenih potnikov v hrvaščini, ki so pa preje med seboj govorili samo nemško. Videti je bilo, da so agenti. In tako se je med njimi in tujcem začel razgovor, kateremu so sledili vsi drugi z očividnim zanimanjem.

Možakar je pravil v lahkoumljivi srbskohrvaščini, da se pelje obiskat svojega sina edinca, ki je bil poklican k vojakom in poslan tja doli v spodnje Tirole, kjer kopljejo strelske jarke. Pisal in prosil je sina, naj pride za par dni domov, da se zopet vidijo in porazgovore po dolgi polletni odsotnosti, a bilo je vse zaman. Sin ne dobi dopusta. In ker ne more do njega sin, gre oče k njemu, da vidi in se uveri na lastne oči, kako je sinu edincu. Težko je tako dolgo potovanje njemu sedaj na starost, ko še svoj živ dan ni pogledal v svet preko domačega kraja. A kaj

si hoče. Samo enega sina ima in česa ne stori vsega oče za sina edinca. Lažje bode njemu in majki doma, ko se uveri, kako se godi sinu. Lažje bode sinu, ko mu oče pove, kako je doma.

V njegovih preprostih besedah je zvenelo toliko mehke ljubezni do sina edinca, kakor bi jo nikoli ne prisodil temu orjaku. Ko je končal, se je zaslišalo par globokih vzdihov, stara ženica si je obrisala solzo iz očesa. V srcih sopotnikov se je zganilo sočutje s priprostim očetom, ki gre v daljni neznani svet iskat svojega sina edinca.

A ne vseh. Tistim agentom in njihovim družbi je zaigral okrog usten nekaj škodoželjni nasmeh. Oči pa so govorile jasno in razločno: „Prav se godi tebi, starec, in tvojemu sinu. Zakaj bi vidva ne trpela za nas, da lahko živimo brezskrbno v zaledju ter se vozarimo in kupčujemo.“

Po daljšem odmoru ga vpraša lepo rejeni agent: „A, kdo si ti, starec?“

„Jaz sem pravoslavni Srbin.“

„Kaj? Pravoslavni Srbin?“ se jih je oglasilo kar več hkrati.

„Da, pravoslavni Srbin iz Banata“, je pristavil mož z mirnim glasom, ki je pa razodeval nekako plašljivo boječnost.

To je družbo agentov še bolj osupnilo. Očividno niso vedeli, ali je mož tako preprost, da ne ve, kaj govori, ali je pa tako odločen in jih hoče s svojim enostavnim odgovorom samo izzivati. A kmalu je zmagala ogorčenost in sovraštvo v njihovih vrstah, da so planili nanj, rekoč:

„Ti lažeš!“

„Ti nisi Srbin!“

„Ti si Hrvat!“

Nemški avstrijski oficir — zver v človeški podobi.

Znano je, da so nastopali med svetovno vojno posebno nemški in madžarski oficirji tako nečloveško in zverinsko, da se človeku kar ježijo lasje, ko čita sedaj o teh grozodejstvih. Krvoločni Turki so bili pred 400 leti skoro nedolžne ovčice v primeri s temi zverinami v človeški podobi. Največja zverinstva so pa uganjali ti „kulturo- nosci“ v Srbiji celo napram ženskam, starcem in nedolžnim otrokom. Na deset in deset tisoče nedolžnih žrtev je izdahnilo svoje življenje v največjih mukah pod oblastjo teh zverin.

Te dni so poročali češki listi o taki zverini, ki je doma iz Gradca in se imenuje Ervin Prash. Bil je štiri leta avstrijski oficir ter je dosegel za svoja zverinstva namesto vislice — visoka odlikovanja. Z revolverjem in sabljo je pobil sam nad 20 čeških vojakov. Samo na italijanskem bojišču je ustrelil pet vojakov, ker so se krili pred najhujšim topniškim ognjem. Ko je dobil prvega italijanskega ujetnika v svoje kremplje, mu je sam odrezal glavo ter jo nataknil na kol pred svojim šotorom za več dni v razstavo. Ruske ujetnike je grozovito mučil in jih sam obešal. Ko je pa prišel v Srbijo, takrat je bil še-le prav v svojem elementu. Njegovih neštevilnih, uprav zverinskih dejanj ni mogoče popisati. Pri Šabcu je zlorabil vprčo vojakov in matere 16letno srbsko dekle. Nato jo je pa izročil svojim vojakom v isti namen. Uboga mati je morala vse to gledati. Nazadnje je obe sam obesil na mostu. Vrv se je pa utrgala in nesrečni žrtvi sta padli še živi v vodo, on pa je na nju še streljal.

To je en eksemplar teh zverin v človeški podobi. Žalibog, da ni osamljen. Ali je potem čudno, da imajo Srbi že dovolj, če slišijo ime Švaba? Ali ni razumljivo, da je tudi Srbom zavrela krlansko leto v naših krajih, ko so imeli opraviti s Švabi? Saj se pri imenu Nemec ali Švaba domisljuje vseh zverinskih zločinov, ki so jih morali prestati njihovi starčki, žene in otroci. In taki ljudje naj potem še govorijo o kulturi in se delajo norca iz Srbije in Balkana? Saj niso vredni, da živé.

Značilno pa je, da ta zver, Ervin Prash, še sedaj služi kot oficir v nemško-avstrijski armadi na Dunaju. Taki ljudje imajo prostor v nemški rdeči gardi! Po tem si lahko ustvarimo sliko, kakšno je tisto prostovoljno vojaštvo v Nemški Avstriji. Morda zbirajo nalašč take eksemplare, da bi jih poslali pozneje k nam, da bi še po naših krajih razširjali tako „kulturo“.

No, na dan glasovanja jim pokažemo, da nemo imeti prav ničesar skupnega s tistimi ljudmi, ki trpe v svoji sredi take zverine v človeški podobi.

Opomba: Italija zahteva od Avstrije, da izroči tega oficirja.

Glasovanje.

Teror in podkupovanje.

Ker se od nasprotne strani pritiska na naše ljudstvo radi glasovanja ne samo s terorjem, ampak tudi s podkupovanjem, objavljamo točko 1., razglasa 6, ki se glasi:

„Če kdo strahuje ali skuša strahovati glasovalca, če v kateremkoli stanju vpliva ali skuša vplivati na nameščence, ki vodijo plebiscit, ali na glasovalce s tem, da ponudi ali obljubi kaj, kar ima vrednost, ali če ga zavede na drug nespodoben način, se kaznuje.“

Starec orjak jih je gledal ves osupnjen. Za hip se mu je zasvetil v očeh ogenj, za trenutek so se mu na rokah napele mišice. Zmlel bi bil te pritlikavce tam doli doma v Banatu. A tu, v tujini? V času vojne?

„A, molim vas, kako da nisam Srbin?“ je vprašal z mirnim in začudenim glasom.

„Ti si Hrvat!“ so odgovorili nemški agentje hkratu.

„Pa, da vam kažem, gospodine. Moj otac je bil Srbin, moja majka Srbkinja, pa eto: i ja sam Srbin.“

„Ne, ti nisi Srbin!“

„Ti si Hrvat!“ se je glasilo eno za drugim vedno ostreje.

Starec je majal neverjetno z glavo. Za njega je bilo tako samoobsebi umevno, da je Srb, ker mu je Bog dal srbske staršice, da si ni mogel misliti drugače. Vse dokazovanje in prigovarjanje, da je Hrvat, mu ni šlo v glavo. Razjarjenost agentov se je polagoma poglobila in eden izmed njih mu je začel na dolgo in široko razlagati, da ni več Srbov na svetu. Modra avstrijska vlada je bila izdala takrat ukaz, da so vsi Srbi — Hrvati in se mora odslej vsak Srb nazivati Hrvata. Tako je bila kratkomalo spravila Srbe iz

„Einschüchterung eines Stimmberechtigten oder Versuch, denselben einzuschüchtern, Beeinflussung oder versuchte Beeinflussung eines jeden mit der Durchführung der Volksabstimmung befaßten Organes, oder irgend eines Stimmberechtigten durch Anbot, Geschenk oder Versprechung von Geld und Geldeswert oder durch andere ungebührliche Verleitungen in irgend einem Stadium der Volksabstimmung, wird bestraft.“

Ljudstvo opozarjamo, da naznani vse te prestopke okrajnemu glavarstvu in pa pristojnemu distriktnemu svetu.

Vzpostavitev glasovalnih odsekov.

Distrikt C. Okrajni svet Pliberk.

Občinski glasovalni odseki za plebiscit so bili postavljeni v sledečih spodaj imenovanih krajih.

Ime občinskega glaso- Ime predsednika Naslov urada občinskega glaso- Ime predsednika Naslov urada občinskega glaso-
valnega odseka: valnega odseka: valnega odseka: valnega odseka:

Libeliče: Perkonig Karel, preds. Šola Libeliče.
Vogrinc Anton, tajnik. Šola Libeliče.
Bistrica: Rudolf Jurij, preds. Občinski urad
Kristan Franc, tajnik. Šmihel.
Pliberk: Sliutz Sebast., preds. Občinski urad
Černic Dragotin, tajnik. Pliberk.
Škocijan: Kočnik Ivan, preds. Občinski urad
Pesser Markus, tajnik. Škocijan.
Libuče: Kralj Stefan, preds. Šola Pliberk.
Derbuch Georg, tajnik. Šola Pliberk.
Blato: Tumnic Peter, preds. Občinski urad
Paulitsch Val., tajnik. Pliberk.
Dobrlaves: Brugger Math., preds. Hišna št. 61 a
Lipic Luka, tajnik. Dobrlaves.
Bela: Piskernik Luka, preds. Občinski urad
V. Luzzar Josef, tajnik. Železna Kapla.
Galicija: Schmutzer Ant., preds. Občinski urad
Božič Josip, tajnik. Galicija.
Železna: Niederdorfer Jos., preds. Občinski urad
Kapla: Piskernik Peter, tajnik. Žel. Kapla.
Žvabek: Hojnik Josip, preds. Občinski urad
Pistotnik Avgust, tajnik. Žvabek.
Rikarja: Deutschmann Al., preds. Gost. Deutsch-
ves: Rudl Josip, tajnik. mann, Kamen.
Globas- Paar Gustav, preds. Šola
nica: Viternik Luka, tajnik. Globasnica.
Žitaraves: Weiß Valentin, preds. Šola
Hey Josef, tajnik. Žitaraves.

Vsaka oseba se lahko zgleda v uradnih prostorih občinskega glasovalnega odseka vsak dan ob delavnikih dopoldne od 10. do 12. ure, popoldne od 3. do 5. ure; ob nedeljah dopoldne od 10. do 12. ure.

Distrikt D. Okrajni svet Velikovec.

Občinski glasovalni odseki za plebiscit so bili postavljeni v sledečih spodaj imenovanih krajih.

Ime občinskega glaso- Ime predsednika Naslov urada občinskega glaso-
valnega odseka: valnega odseka: valnega odseka: valnega odseka:
Velikovec: Čarf Jurij, Občinski urad Velikovec.
Sv. Peter: Feinig Miha. Grad Vašnje.
Labud: Čarf Miloš. Šolsko poslopje Labud.
Ruda: Natek Jakob. Ruda.
Važenberg: Ožgan Ivan. Obč. urad Važenberg.
Vovbre: Napetschnig Juri. Vovbre.
Grabštanj: Taušič Stefan. Gostilna Grabštanj.
Tinje: Hudelist Janez. Šol. poslopje Tinje.
Pokrče: Laure Josip. Pokrče.
Djekše: Prucker Jakob. Djekše.
Grebini: Herzog Franc. Občinska hiša št. 33.
Pastrica: Pliemitscher Anton. Župnišče Pastrica.

Uradni čas ravno tako kakor distrikt C.

Predsednik okrajnega sveta:
Hordern.

Distrikt B. Okrajni svet Borovlje.

Občinski glasovalni odseki za plebiscit so bili postavljeni v sledečih, spodaj imenovanih krajih.

Ime občinskega glaso- Ime predsednika Naslov urada občinskega glaso-
valnega odseka: in tajnika: skega glasov. odseka:

Žrelec: Merlin Matija, preds. Šola.
Spek Miha, tajnik. Šola.
Radiše: Ruttnig Andrej, preds. Župnišče.
Kogelnik Janez, tajnik. Župnišče.
Medgorje: Vuk Franc, preds. Občinska hiša.
Kopeinig Andr., tajnik. Občinska hiša.
Vetrinj: Gaggl Jožef, preds. Občinsko in
Mente Konrad, tajnik. šol. poslopje.
Hodiše: Topličer Janez, preds. Šol. poslopje.
Wank Janez, tajnik. Šol. poslopje.
Otok: Walcher Lorenc, preds. Vila Spendou.
Hauptmann Peter, tajnik. Vila Spendou.
Škofiče: Sadolšek Ivan, preds. Šol. poslopje.
Velikogna Florij, tajnik. Šol. poslopje.
Zgornja: Ogris Janez, preds. Hiša št. 8.
Vesca: Reichmann Primož, tajnik. Hiša št. 8.
Kotmara: Prosek Matija, preds. Šolska hiša.
ves: Modritsch Albin, tajnik. Šolska hiša.
Bilčevs: Martič Filip, preds. Šolska hiša.
Sames Avgust, tajnik. Šolska hiša.
Žihpolje: Plasch Lorenc, preds. Hiša št. 3.
Supanz Jožef, tajnik. Hiša št. 3.
Sele: Lokan Filip, preds. Občinska hiša.
Treppel Matevž, tajnik. Občinska hiša.
Borovlje: Weghofer Ignac, preds. Občinska hiša.
Lečnik Janko, tajnik. I. nadstropje.
Medborov- Ravnik Janko, preds. Gostilna Janešic
nica: Socher Rihard, tajnik. na Trati.
Svetnaves: Šlemic Val., preds. Sent Janž
Marinitich Anton, tajnik. pd. Messner.
Bistrica: Rupperecht Viktor, preds. Gostilna
Klimbacher Kamilo, tajnik. „k pošti“.
Podljubelj: Franz Jožef, preds. Gostilna
Plejer Andrej, tajnik. Merlin.
Slovenj: Kropivnik Avgust, preds. Šolska hiša.
Plajberk: Wrulich Peter, tajnik. Šolska hiša.
Šmarjeta: Pschennig Jožef, preds. Občinska hiša.
Hraba Karel, tajnik. Občinska hiša.

Predsednik okrajnega sveta:
Le Lt. Colonel, Président
Lenoble.

Distrikt F (mesto Celovec).

Okrajni glasovalni odseki za plebiscit v Celovcu so bili postavljeni na sledečih spodaj imenovanih mestih.

Glasovalni odsek:	Ime predsednika in tajnika:	Naslov urada okr. glas. ods.:
1. Gospod	Msgr. Podgorc Valentin.	Uršulinski samostan.
2. "	dr. Neuner Franc.	
3. "	Wilfan Franc.	Salmstraße.
4. "	Trampitsch Josip.	Vojašnica pri jezuitih.
5. "	Stobl Karol.	Ljudska šola na Benediktin. trgu.
6. "	Cizelj-Allesch Konšt.	Vojašnica pri sirotišnici.
7. "	Sadnikar Franc.	
8. "	Göttlich Karol.	
9. "	Schwaiger Franc.	
10. "	Hronak Ferdinand.	
11. "	Manhardt Josip.	
12. "	Ferjančič Arnošt.	Mestna hiralnica.
13. "	Ferjančič Josip.	Gostilna Buchenwald.
14. "	Jergitsch Fritz.	Protestantsko župnišče.
15. "	Lerchbaumer J.	
16. "	Benedik Anton.	

Uradni čas ravno tako kakor distrikt C.

Predsednik obč. glasovalnega odseka:
Lient. Colonel de Ségner m. p.

Dnevne vesti.

Sodni uradni dnevi v Grabštanju. Za občino Grabštanj se bodo vršili sodni uradni dnevi v zadnjem četrtletju tega leta vedno vsaki prvi četrtek v vsakem mesecu, to je dne 7. oktobra, 4. novembra in 2. decembra 1920 vsakokrat s pričetkom ob 9. uri v občinski pisarni v Grabštanju.

Papirnat korošci. Teden pred grebinjskim shodom so imeli vsi celovski listi poziv, da naj darujejo Celovčani koroške zastavice za cono A. Grebinjsko nedeljo (29. avg. 1920) so jih razobesili vsi zagrizenci. Nihče bi komisiji ne bil mogel tako živo dokazati, da so nemčurji še-le sedaj za nedeljeno Koroško, kot te papirnat zastavice. Jasno pričajo ti papirčki, da na Koroškem niso imeli ne Nemci ne Slovenci prej koroških zastav, kajti v tem slučaju bi bile prišle sedaj na dan. Za Koroško pa tudi ne gori toliko nemčursko srce, da bi si jih nabavili iz blaga, ker vsak ve, da se bodo rabile le do 10. septembra. Prej jih ni bilo, slej jih ne bo.

Škofji dvor. Prišel je dr. Michaelis, prejšnji državni kancelar Nemčije, z več nemškimi mogotci na obisk dne 4. septembra 1920. Pri Wieserju visijo tri zastave: ena koroška, dve pa nemški, avstrijske ni nobene.

sveta, seveda samo na papirju. Zakaj srbska vojska je takrat prizadajala avstrijski vojski največje udarce.

Vsi ti dokazi niso uverili starca, da je Hrvat. Umolknil je in se na videz vdal molče. A z obzira se mu je videlo, da je starcu težko pri srcu. Vse svoje življenje mu ni bilo treba zatajevati ne vere, ne narodnosti. Vedno je bil Srb pravoslavne vere, in zdaj naj bode kar na enkrat Hrvat, ker so modri avstrijski ministri tako zahtevali.

Z družbo nemških agentov se ni nič več spuščal v pogovor. Le pri nas je še povprašal, po kateri poti bi prišel najprej na Tirolsko do svojega sina. Mož se mi je smilil, ker si ni vedel pomagati. Ker ni znal nemško, je bil izpostavljen nadutim nemškim železničarjem in potnikom. Bal sem se, da ne bi prišel v roke kakim lopovom, ki bi ga bili ociganili še za denar. Zato sem mu preskrbel v Mariboru listek do zadnje postaje, kamor je bil namenjen ter mu dal še nekaj potrebnih navodil.

S solzami v očeh se mi je orjaški starec zahvaljeval za prijaznost ter hvalil Boga, da mu je dal tako dobrega človeka. Segla sva si v roke in želeli sluz drugemu srečno pot.

Klic: „Koroška Korošcem!“ naperjen proti antanti. Jugoslovani zahtevamo, da bodi slovenski del Koroške jugoslovanski, nemški naj pa deli usoda avstrijske republike. Nemci pa trdijo, da tega koroški Slovenci nočejo. Zato je antanta določila ljudsko glasovanje. Slovenski del Koroške (cona A in B) naj odloči sam, ali hoče k Jugoslaviji ali Avstriji. Klic „Koroška Korošcem“ pa misli na samostojno nevtrarno koroško republiko z Lemišem ali Grögerjem na čelu. Govorijo o Švici, o Lichtensteinu. Torej ne za Avstrijo, ne za Jugoslavijo, ampak za Koroško glasujemo! Zakaj pa ni troje vrst glasovnic? Antanta samo pusti glasovati ali za mlado Jugoslavijo, ali za spufano Avstrijo, o tretji možnosti ni ne duha ne sluha.

Muzika bodočnosti. „Erschlagts eure Pfaffen und die Hetz hat a End.“ Slovenske domače duhovnike izgnati ali pobiti. Importirati pa nemške iz tirolskih kloštrov in solnograških ali pa za dušni blagor vnete feldkurate od Bog ve kje. Vojaki imajo mnogo teh gospodov v dragem spominu.

Obljuba Nemcev. Če bodo Slovenci glasovali za avstrijsko republiko, bodo 16. okt. 1920 odpravili Viehverwertung. Mi pa pravimo: V cona A je že ni, v cona B je pa koncem oktobra tudi ne bo. Hvalijo se, da je možno pri njih prodati živino po 18 do 22 K, to je 8 SHS kron. Zato pa še mi živine ne damo!

Proč od Avstrije. Solnograški deželni zbor je sklenil v seji dne 9. septembra, da se mora poskusiti vse, da se Salcburška pridruži Nemčiji. Istotako vstrajajo Tirolci pri svoji zahtevi, da se odtrgajo od Avstrije in se združijo z Nemčijo. Ogrski Nemci, katere je senžermenska mirovna pogodba izrecno priznala Avstriji, se je branijo z vsemi štirimi. Predarlska še vedno ne ve, ali naj bi se prodala švicarskemu franku ali nemški marki. Češki Nemci, ki so se pred letom cedili bratske ljubezni k Avstrijcem, o njih nočejo prav nič več slišati. Samo naši nemčurji in njih zapeljanci bodo še delali komedijo za „ungetajtes Kärnten“, dokler bode še Heimatdienst polnil njih žepe s svežetiskanimi stotaki, katerih je v Avstriji še več ko listja in trave, po 10. oktobru pa bodo tudi oni zajukali od veselja, da jih je vendar končno glasovanje rešilo skrbi, da bodo morali v bankrotne avstrijski polomiji trpeti glad in pomanjkanje do konca svojih dni.

Iz Helldorffove gubernije. Helldorff, nemški baron, je že rajžal po svojem cesarstvu, ki je sedaj pod sovražno tujo komando. Najemniku v Erneku je baje obljubil cel grad Ernek, ako bode glasoval za barona. No, kdo bo do grla zadolženemu baronu še verjel! — Helldorff gre proti Rudi. Po poti pripelje stara ženica voz stelje. Baron se poniža toliko, da jo vpraša, od kod pripelje to steljo. Naša ženica pravi: „Warum fragen Sie dies?“ Baron reče, da je gozd njegov. Ženica: „Ja schön, aber Sie haben mir nicht zugewiesen und haben nichts zu sprechen!“ Baron jo še vpraša, kako bode glasovala pri plebiscitu, nakar se zavedna ženička odreže: „Was geht denn Sie das an?“ Pa sta odšla: ženica z zavestjo, da kdor dela, mora tudi živeti, baron pa z besedami: „Verflucht, diese dummen Windischen getrauen sich so mit einem deutschen Baron zu sprechen! Und dies, wo sogar alle Deutschen in meinem Reiche mir wie Hunde nachlaufen und folgen!“

Avstrijska sodišča. „Neues Grazer Tagblatt“ piše v števil. 595, z dne 1. septembra 1920, sledeče: „Die Überlastung der Gerichte: Seit den Kriegsjahren mehren sich die Straffälle in erschreckender Zahl; die Strafanstalt Karlan und das Gefängnis in der Jakominigasse sind überfüllt. Beim Bezirksgerichte sowie beim Landesgerichte harret eine Unmasse von Strafsachen ihrer Erledigung. Daß sich Richter, Staatsanwälte und Referenten dabei überarbeiten, darf demnach nicht wundernehmen. Viel ist daran auch die kümmerliche Besoldung der Staatsangestellten schuld. Ein Staatsanwalt brach vor Schwäche im Gerichtssaal zusammen.“ — Žalostno spričevalo za ubogo Nemško Avstrijo, katera ima že premajhne jetnišnice, plače pa še celo višjim urad-

nikom ne more dati toliko, da bi se isti do sitega najedli; bolje bi bilo, da bi ista porabila denar za stradalajoče ljudstvo, kakor da meče milijone v cono A in poskuša si pridobiti nekatere zapeljane duše z judeževimi groši.

Die Freiheit in der Republik! Nemški plakati nikoli ne morejo prehyaliti tisto „frahajt“, ki je v Nemški Avstriji. Ne vemo, kako se to strinja s tem, da v Celovcu na vsakem voglu stojita po dva detektiva in nadlegujeta vsakega, ki slovensko govori. Tako bi bilo... niti slovensko bi ne smeli govoriti v tej nemški republiki. — In kdo bo plačal to „lepo“ armado policistov? Tebe, slovenski kmet, bi radi pridobili na lim, da bi jim pomagal plačevati policiste in uradnike. Zato: Pred Nemško Avstrijo — Bog nas obvar!

Nova fantovska. Naši fantje so pa res od sile. Za vse položaje imajo hitro pri rokah novih pesem. Podvečer sem jih slišal prepevati po znani melodiji „Štiri fantje špilajo...“ sledeče:

1. Štiri fantje špilajo — — —
eden drugza barajo — juhe!
2. „Kdo bo zmagal v cona A — —?“
„Jugoslavija bo zmagala — juhe!“
3. „Slovenci bomo vriskali — — —
nemčurji bodo piskali — avbè!“
4. „Cona B tud' naša bo — — —
to je že danes gotovo — juhe!“
5. „Slovenci bomo vriskali — — —
nemčurji bodo tekali — juhe!“

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Grebinski Klošter. Klošterčani in Gorjanci pozor! Dne 2. septembra je sprejel oštir Haberl od „viehverwertungsgenerala“ Šumija in pa „landesferbezarja“ Lemiša veliko denarja za podkupovanje duš za Nemško Avstrijo. Oglejte si malo to Judežovo družino!

v Grebinski Klošter. Pri nas imamo dajčpema, ki hodi h kravam agitirat. Ko kravarice molzejo krave, prihaja in priporoča kravaricam in kravam Nemško Avstrijo. Pod staro Avstrijo je ta gospod promeniral samo z nemškimi učiteljicami in dekletki iz „boljših“ krogov, sedaj pa je ta možiček postal bolj ponižen. Ker se krave Šumija bojijo, mu z repom naznanjajo, da ne marajo priti pod državo revizicij.

v Zgornje Libuče. (Nenaznanjeno zborovanje.) Dragi „Mir“! Veš, tudi v Zgornjih Libučah se je sukala in klanjala neka velikovški „špelci“ prav podobna „frava“ okrog, ki hoče v pliberškem okolišu postati na vsak način poglavarica vseh izdajic svojega slovenskega pokolenja. In veste, prav prijazno je prišla in pa ni bila v cokoljah, ampak oblečena kot kakšna grofica in — malo postrani se je držala. In čujte: slovensko je govorila in še prav lepo, kakor jo je nekaj mati učila... Žene in dekleta! Ali ste verjeli njenemu hinavskemu obrazu in njeni izdajalski govorici, če vam je tudi slovensko „marnjala“? Vsaka izmed vas vendar ve, kam vas hoče ta poglavarica vseh izdajic-nemčurk zapeljati. Poglejte le v njeno hišo! Strogo je poslom prepovedano s „fravo“ slovensko govoriti. Njeni otroci ne znajo slovensko. In njen mož, ki služi pri slovenskih podjetjih svoj kruh, mora ž njo „lomiti“ nemščino, četudi prav slabo! To razume ta „frava“ pod besedo: „Koroška Korošcem“ v resnici! Ponemčiti vas hoče, odvzeti vam hoče jezik, v katerem je mati ob zibelki z vami govorila. Spraviti vas hoče tako daleč, da vaši otroci z vami ne bodo hoteli v vaši starosti več slovensko marnjati! Pfu! nad takim izdajalskim delom!

v Važenberg. (Veličasten nemški shod v Zamiru. — Nemci popravili svoje prejšnje blamaže.) Ko misli grajzler, da je postal velik trgovec, se šopiri tako, da naposled sam verjame, da je vendar le nekaj in sfalira. To se pa posebno še zgodi, če grajzler ne zna dobro šteti na prste in ko se v toliko zmoti, da pogleda desetak na tisočake. Nemčurji so si domišljali, da jih je na tisoče in tisoče, — in bilo jih je naposled samo nekaj tucatov velikovških trgovcev in penzioniranih uradnikov. — Ko so to sprevideli, so se pa zopet potolažili z izrekom:

„Aus Kleinem wird Großes, mit Kleinem fängt man an, mit Großem hört man auf.“ — Pa usoda je hotela drugače. Z velikim so začeli v Grebinju, doživeli so veliko blamažo, nehali so z majhnim v Zamiru, kjer je bila blamaža malo manjša, ker so svojo poslednjo srečo poskusili „Za-mirom“, kjer se ne vidi tako daleč. Čisto tiho so obveščali dne 8. septembra popoldne ob 3. uri, da je ob štirih v Zamiru „sicunga za Wasserleitung“, drugod zopet, da se deli sladkor, obleka itd. — Naročili so si celo velikovške gospode, da bi tisti odvagali in odmerili. — Kakšnih 80 je res prišlo skupaj, a ko so prišli tudi naši ljudje se informirat in se je od nekod tudi pokazala čepica jugoslovanskega orožnika, so jo odkurili iz zadnjih vrat Motejeve hiše na prosto. Govornik je imel samo še toliko časa, da je še povedal: „Mir san Karntna, und wulen's a bleiben.“

v Replje pri Pliberku. O naši vasi že pač „Mir“ dolgo nič ni poročal. Mislil bi mogoče kdo, da med nami ni judežev. Vedeli smo pač, da je tudi pri nas nekaj „šekov“, ki dolgo niso bili ne ptič ne miš. Zadnji teden so pa le pokazali svojo barvo, a ne javno. Bog obvari! Vse hočejo še skriti. Pa vedite, mi nismo tako zaručani, kakor mislite. Malo bolj brihtne butice pa že še imamo, kot vi. Mislite, da ne vemo, kdo troši letake po vasi? Pa še nekaj več vemo! Mogoče vam pade srce v hlače, če razglasimo. Ali ni bil v torek 1. sept. ponoči pri Abrechtu nemčurški teater? Utajite, če morete! Škoda, da ni zacvilila še harmonika, bi bili tudi mi prišli. Opozorjamo vas, da si v prihodnje vse bolj natančno premislite!

Boroveljski okraj.

b Št. Kandolf. Vsi po toči poškodovani so dobili iz Borovelj veliko množino pšenice, ki se je brezplačno razdelila med nje. Našo Pušnico silno jezi, ker nič ni dobila in zdaj se vsaja nad drugimi, češ, da so dobili „lek“ od Slovencev za volitev. Mi baramo tukaj Pušnico, za kak lek je pa Movžar dajal leta 1912. svoji žlahti denar, ki je bil namenjen za vse poškodovance? Koliko nas je bilo, ki smo zgubili vse pridelke, pa še enega krajcarja nismo dobili, pač pa je dobila žvahta lek, lek, lek! Zdaj pa ga ča bo več! Pušnici, Movžarju in vsem našim nemčurjem bomo pa po plebiscitu nasipali cele žaklje šlek, šlek, šlek.

b Kotmara ves. Šus je padel iz Prebelj. Harih Lipi je nabasal zopet enkrat svojo bezgovo pištolo in pocilal na kotmirškega župnika. Lipija namreč jezi, da ga Kotmirčani v Brdeh niso pozdravili in hoteli poslušati njegovih nemških čenč. Župnika imenuje „hecarja“, ki se je obnašal kakor da bi znorel. Zlati Lipi, tisti časi so minuli, ko smo trepetali pred štimcami in se je tresel vsak od groze pri besedi hecar. Mi delamo za svoje ljudstvo in njegovo srečo, vi pa za njegovo nesrečo in pogin. Mi ga vodimo proti solncu svobode, vi pa v nemško sužnost, v pomanjkanje in glad. Mi delamo pošteno in z resnico, vi pa z zavijanjem in lažmi. Zato pa mirno prepuščamo sodbo našemu ljudstvu, kdo je hecar, vi ali župnik. Dvajset let ste učili zaničevati otroke materin jezik, v koliko se vam je to posrečilo, ste videli na shodu v Brdeh in Bistrici, ko vas še Kotmirčan niti pogledati ni hotel. Prepametno je naše ljudstvo, da ne bi spoznalo volkov, če imajo tudi ovčjo kožo na hrbtu.

b Drava. Na Malo Gospojnico je nas posetilo lepo število članic ženskih društev iz Loč in Ledine v spremstvu vrlega domačega mostva. Naše ljudstvo je goste nestrno pričakovalo in burni „živio-klici“ so doneli v jasni dan, ko se je ogromna kolona bližala Brdu. V veličastnem sprevodu se je bližalo 30 vozov in do tisoč ljudi Dravi in se utaborilo okoli Miklrove gostilne, kjer se je vršila prosta zabava. Drobolškim hajlovcem kajpada poset ni bil tako dobrodošel kakor nam in priduševali so se pri Schwellejevi bradi, da jih bodo z gnojnico polili. Pa prišlo je drugače. Njihovi ljubeznivi načrti so ravno tako uspeli kakor nemčurški shod na Bistrici. Ko se je na povratku polovica gostov pomikala preko Drobolj, ni bilo o naših ljubeznivih sosedih ne sluha ne duha.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec Glavni trg št. 141

Telefon števil. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica: 50.000.000 K.

Rezervni zaklad: 45.000.000 K.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Celovec, Gorica, Maribor, Split, Sarajevo, Trst in Ptuj.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

b **Vetrinj.** Prišli so domov že pozno, a zelo poparjeni in z razočaranimi obrazi. Doživeli so blamažo, ki pa je samo iskra prave blamaže, ki jih čaka. Nič niso hoteli praviti, nič se niso hvalili. Zbrali so se pri Eichmajerju v gostilni in se posvetovali in tolažili. Jezil se je eden, dva, vsi so se jezili, ker so jih zavedne Slovenke kot nemčurje opljuvale. Sicer niso kot izdajalci svoje matere, svojega rodu, prav nič boljšega zaslužili, a oni so se vseeno jezili. Ob desetih so morali vsi spat, a še izpod strehe se je začul obupen „Heil“. Da, zapomnili si bodo dan 5. septembra 1920. Bistrice v Rožu pa še posebej!

b **Vetrinj.** Poslušajte! Da jih plebiscit ne najde nepripravljene, so naši Nemci — pa tudi nemčurji — začeli ugibati, kaj bodo počeli, če izpade glasovanje slabo za nje. V tem slučaju (ki je gotov!) bodo vsi „vandrali“. Šli bodo in že danes se ogledujejo po kupeh njih posestev. Med takimi so tudi zmagegotovi „Heimatsrati“ (kako ljubijo svoj dom!). „Freie Stimmen“ za sedaj še ne sprejema takih oglasov, a ko ne bo več „kšefta“ s propagando, bo začela tudi s tem. Za enkrat si dobivajo kupce po znanih. Do glasovanja pa hočejo še „aushaltat“. Pri agitaciji so gostobesedni; to je pa smešno, da agitirajo vedno le med svojimi. Mi bi rekli, da oni sploh ne agitirajo, ampak se le med seboj tolažijo. Ne verujejo več niti nemško-avstrijskim ministrom, ki pravijo, da je njih država — tudi če jim Bog pomaga — na robu propada, ampak delajo sami svojo zunanjo politiko, češ: zvezali se bomo z Nemčijo in potem z Rusijo in tako bomo spet prvi na svetu, a vojno odškodnino bomo plačali kot nekdanja Italija Avstriji — to je nikoli. Dan na dan pričakujejo v Vetrinju pošiljatev iz Celovca. Vznemirilo jih je namreč, ko so izvedeli, da je šlo v soboto mimo zatvornice proti Škofičam nad 1500 kg soli (ubogi Celovčani mnogo žrtvujejo, oni imajo sol na karte) in 700 litrov petroleja (v Celovcu ga sploh ni dobiti) in usnja nad 400 kg, sladkor pa še-le pride. Vetrinj je Celovcu na nosu, pa niso še poslali družega, razen vsak dan par ruksakov „šundpapierja“ — seveda se pošlje od vsakega po en izvod vedno tudi v Ljubljano, da imajo tudi tam ljudje nekaj užitka. Še nekaj! Naši tovarniški delavci — z nekaj izjemami — bodo tudi „štimali“ s svojim baronom za „Alldeutsche Internationale“.

b **Ribnica ob Vrbskem jezeru.** Na nemčurski shod v Bistrici so šli seveda tudi naši petelinčki, no posebno veliko jih ni bilo, zares sem mislil, da bo cesta premajhna, pa glej ga spaka, nič ni pomagalo, dasiravno so pri Walherju delili špeh in kruh. Ljudje so si mislili, zdaj imam špeh, bom pa potem tem ložje doma ostal. Kako je bilo tam, namreč, da so jo morali popihati, čivkajo pri nas že vrabci na strehi; danes pa pripovedujejo, da so šli gledat samo, kakšna je jugoslovanska kultura Rožanov. Gospodje Ebnerji, Eiholzerji, Walherji itd. in gđ. Gusti, povejte rajši, kako ste zmerjali domov grede eno naših zavednih deklet; ali je to tudi kultura, ha? Nič ne pomaga, če nam pripovedujete: „Seveda tukaj, ko so Hodiše tako blizu, je dosti Slovencev, ali tam v Rožu, tam je pa vse „tajč“.“ Gospodje Walherji, Lannerji in Kanolcerji, ne verjamemo vam nič več, dosti nam je vašega gospodarstva, predobro imamo v spominu še vaše kruto postopanje, ko ste bili še župani in razni načelniki. Svetujemo vam, ostanite rajši doma, škoda črevljev, ki jih pri teh slavnostnih procesijah porabite, ker Ribnica je in ostane jugoslovanska; vi pa pojdite le tja, kjer imajo vsega dosti, le to vas prosimo, da se nikoli več ne pokazete med nami. Le pojdite tja, kjer je „Vermögensabgabe“ in rekvizicije, pri nas je vam za vselej odklenkalo. Na 10. oktobra vam bomo povedali, da smo na svoji zemlji mi gospodarji, če se tudi pri tem Walher in Kirchbaumer na glavo postavita, če si tudi g. D. Erbovčnik svoja pljuča izpuje v Hodišah in če si tudi Sabitov Rudi še dvojne hlače raztrga, ko bo plezal na drevje ali pa lahko cel vagon „Lausmanšafti“ razdeli, in tudi Wank si vse brke pogriže, nič ne pomaga, če se tudi slavni Perdaher stokrat od jeze zavrti, mi smo in ostanemo Slovenci! Na zdar! Ribničan.

Gospodarstvo.

Premiranje živine. Z ozirom na to, da se ljudsko glasovanje vrši dne 10. oktobra 1920, se je od okr. glavarstva predlagalo deželni vladi za Slovenijo, da se premiranje goveje živine v Pliberku dne 7. okt. in v Železni Kapli dne 8. okt. 1920 preloži na poznejši čas, ki se bo še pravočasno naznanil.

Koroške pripovedke in pravljice.*

Gonja.

Bila je viharna noč. Že na večer so se izza Svinske planine pripodile temne megle; v drevju in pa okoli hiše je mogočno tulil vihar, bliskalo in grmelo je, kakor bi se imel podreti svet.

Brodnik ob Dravi, prišedši s polja, skoči dol k vodi, da boljše pritrudi čoln k bregu, da ga ne odnesejo razkačeni valovi. Pogleda še tja na oni breg v nadi, da v tej noči pač ne bo treba opravljati nevarne službe ter prepeljavati potnike čez vodo. V tej nadi se poda proti svoji koči, kjer najde ženo z otroci že v postelji; tedaj se vleže tudi on k počitku. Kmalu zaspijo vsi, samo oče Brodnik, vaje klicanja tudi po noči, zaspi bolj na rahlo. Vihar pa tuli okrog hiše, na strehi škriplje petelin — plesati mora danes, kakor mu gode vihar, ob bregu pa butajo dravski valovi. Naenkrat se Brodniku zazdi, kakor bi kdo na onem bregu klical. Tedaj potegne brodnik odejo čez glavo; nič neče slišati. „Kdo bi se ob takem vremenu upal prevažati potnike!“ Pa že začuje vnovič klicanje. Brodnik se ne oglasi. Sedaj pa pribuči klic vpijočega s tako silo, da se strese hiša in zadržijo otroci v spanju. Brodnik skoči iz postelje, se hitro obleče in hiti k bregu. Vihar pa še vedno tuli kakor prej. Da bi njegov glas bolje zalegel, nastavi brodnik roki na usta ter zakliče: „Kdo pa si?“

„Gonjo imam“, se odreže tujec, „hitro pojd!“ Glas in zahteva tujčeva mu ne pripustita besede ugovora. V božjem imenu odveže čoln ter ob najhujšem viharju vesla proti onemu bregu Drave. Že je skoro na onem bregu, ko se za trenotek poleže vihar, tedaj se našemu brodniku zazdi, kakor bi nekaj pljuskalo v vodo in plaval proti ladji. Ko pa zablisne, vidi, da se mu čoln polni s podganami in o groza, na stotine jih prihaja. Ko pritisne z ladjo ob breg, vstopi v čoln mož čudne postave, v lovski obleki, iz oči pa mu šviga ogenj. Za njim pa prihajajo še vedno cele trume podgan, skoro je ladja že pretesna za vse.

„Obrni in veslaj!“ ukaže tujec.

Ubogi brodnik si ne upa črhnuti besedice. S tresočo roko se vpne z drogom v breg in začne veslati nazaj. Po viharju razkačeni valovi se igrajo z ladjo, kakor z orehovo luskino, pa danes čuti naš brodnik v svojih žilah podvojeno moč; srečno privesla s svojo ponočno družbo čez Dravo. Še niso pri bregu, že začnejo podgane skakati iz ladje. Ko brodnik spet priveže ladjo k bregu, stopi tujec k njemu in mu veli: „Pridi jutri k onim-le hlodom, tam najdeš plačilo!“ Kmalu izgineta potnik in njegovo spremstvo v temi. Od strahu trepetajoč se pokrži brodnik. Doma najde vse svoje v mirnem spanju. On pa od prestanega strahu ne more zatisniti očesa in le počasi mu minevajo ure.

Komaj pa zasine prva jutranja zarja, že je po koncu. Radovednost ga žene, da gre gledati k hlodom, kakor mu je ukazal tujec. Res tam najde plačilo za svoj veliki trud: Bili so trije svetli vragovi cekini.

Zapisala Vreček Alojzija.

* Iz rokopisne zbirke „Mlade Jugoslavije“.

Društvene vesti.

XXXI. redna velika skupščina „Družbe sv. Cirila in Metoda“ se vrši v nedeljo, dne 19. septembra 1920, ob 10. uri dopoldne, v Ljubljani, v veliki dvorani „Narodnega doma“. — Spored: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Tajniško poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Poročilo nadzornišva. 5. Volitev članov v družbeno vodstvo (4 člani). 6. Volitev nadzornišva (5 članov). 7. Volitev razsodnišva (5 članov). 8. Slučajnosti. — Samostalni predlogi se morajo predložiti vodstvu vsaj 10 dni pred glavno skupščino. —

Dne 18. septembra ob 8. uri zvečer bo zaupno zborovanje po § 2 društvenih pravil v mali dvorani „Narodnega doma“. Dostop imajo le vodstveni člani, častni člani, zastopniki podružnic in pokrovitelji. — Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani, dne 10. avgusta 1920.

Listnica uredništva.

Ribnica: Takih pesmi ne objavljamo.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmir Mihálek**.

Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Kuharica ki se razume tudi na gospodinjstvo, išče službe k poštini, krščanski družini, najraje v župnišče. Naslov pove upravništvo „Mira“.

Primešaj krmi Mastin!

V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899, št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporečil dne 28. julija 1899, št. 25.255, smejo dietetično sredstvo **Mastin**, redilni prašek za prašiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistji in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 8. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. — Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30-50 in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 12-50.

Lekarnar Trnkoci

v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Slovenci! Plebiscit je pred durmi! Vsi na delo za narod! --

Štampilje vseh vrst in
pečate iz medi za
dobavlja pečatni vosek
najhitreje in
najceneje
Ludovik Šef, Maribor

Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in specialna trgovina pisarniških potrebščin.

Brzjavi: **Papiršef Maribor.**

Pozor, trgovci!

Ilirija terpentini, čistilo, črno in rjavo, tucat K 60.—
Kebrovo voščeno čistilo, črno . . . „ 47.—
„ „ „ rjavo . . . „ 50.—
Cipulin „ „ črno . . . „ 45.—
Nerin „ „ „ „ „ 39.—

priporoča veletrgovina

Osvald Dobeic, Ljubljana

Sv. Jakoba trg 9.

Pri večjem odjemu popust. Solidna in točna postrežba.

Vzgojišče za deklice (internat)

v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem. Sprejmejo se deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo, učiteljske ali meščanske šole v Velikovcu, ljudskošolske učenke, ki hočejo obiskovati javno petrazredno dekliško šolo v „Narodni šoli“ in večje, šoli odrasle deklice, ki želijo obiskovati gospodinjstvo šolo v „Narodni šoli“. Začetek novega šolskega leta se bo pravočasno naznanil, na gospodinjstvo šoli se pa začne zimski tečaj dne 1. novembra 1920. Nadaljna pojasnila dajejo šolske sestre v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovcu.